

52 að. Dvaldi hún síðan nokkra hríð hjá jómfri Vilhelminu Örum á Höfðahólum í sama hreppi, þangað til barnsaðir hennar strax eptir krossmessu kom henni fyrir á Hjaltabakka, og þar fæddist Vilhelmina sú, sem þjer ræðir um. Var Ólöf síðan á Hjaltabakka um sumarið og gekk þar að heyvinnu eptir að hún hafði alið barnið, en um haustið, í október, var það, að jómfri Örum, sem um vorid hafði flutt alfarin úr sýslunni til Reykjarfjarðarkaupstaðar, en var komin aptur að Höfðahólum þetta sama haust, gjörði það fyrir tilmæli hennar, af því að hún kunnir ekki við sig á Hjaltabakka, að taka hana til sín og lofa henni að dvelja hjá sjer það sem eptir var vistarársins.

Eptir framansagðri sögu málsins, sem styðst við eiðfestan framburð jómfri Örum, sem að ofan er nefnd, eru úrslit þess undir því komin, hvort Ólöf móðir Vilhelminu hefir átt fast löglegt heimili á Hjaltabakka þegar hún átti barnið, eða dvöl hennar þar að eins hefir verið slík bráðabirgðadvöl, sem getur um í 7. gr. fátækraeplugljörðar 8. jan. 1834 sem skilyrði fyrir því, að bústaður móðurinnar næst fyrir fæðinguna komi til álitu þegar ákveða skal fæðingarsveitina, og verð jeg því að álita, að eins og það er víst, að Ólöf eigi getur talizt að hafa átt heimili í Vindhælishreppi eptir að hún var alfarin þaðan til Hjaltabakka, og það jafnvel þó húsbóndi hennar eigi hefði haft rjett til að vísa henni úr vistinni, og hvort sem hún upphaflega einnig var vistráðin fyrir 1854—55 eða ekki, eins get jeg ekki sjeð að það sje framkomið í þessu máli er nægilega sýni að dvöl hennar á Hjaltabakka hafi verið þess konar bráðabirgðadvöl sem að ofan er um getið. Í kirkjubók Hjaltabakkaprestakalls er Ólöf reyndar talin «innkomin í sóknina um tíma» en bæði er það, að þetta getur verið skrifað eptir að hún var farin úr sókninni um haustið og þess vegna orðað svo með tilliti til þess, hve endaslepp dvöl hennar varð, en eigi af því að svo hafi verið ráðið frá fyrstu, enda er hún áður í sömu kirkjubók sögð «til heimilis» á Hjaltabakka og loks er það borið af ofannefndri jómfri Örum að barnsaðir Ólafar hafi sagt henni, að hann hafi komið Ólöfu fyrir á Hjaltabakka ár-langt.

Jeg get því ekki fallizt á þá niðurstöðu, sem þjer, herra amtmaður, hafið komizt að í máli þessu, en verð að vera sýslumanninum í Húnavatnssýslu samdóma um, að Torfalækjarhreppi beri að endurgjalda Akureyrarkaupstað ofangreindar 118 kr. 52 a.

Þetta tilkynnist yður hjermeð þjónustusamlega til þóknarlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir þeim, er hlut eiga að máli, þeim til eptirbreytni.

53 Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austuramtinu um fráskilun
18. apríl að Sauðárkróks undan byggingu þjóðjarðarinnar Sauðár, m. m. — Eptir tilmælum yðar, herra amtmaður, í þóknalegu brjefi, dags. 31. janúar þ. á., staðfesti jeg hjermeð breytingu þá á byggingu Sauðár, er þjer hafið samþykkt 4. apríl í fyrra, en eptir henni skal hinn svo nefndi Sauðárkrókur, eða strandlengjan frá Sauðárós og allt út til Göngu-skarðsár og brekkurnar þar fyrir ofan allt upp að brún, vera undanskilin byggingu jarðarinnar Sauðár og því öll lóðargjöld, hvort heldur af verzlunarhúsum eða af öðrum húsum, sem byggð eru, eða byggð verða á Sauðárkrók, falla til landssjóðs; þó skal á-búandanum heimil lending og uppsátur, að því leyti er sjálfan hann snertir, og skal honum útmældur lóðarblettur undir sjóbúð og til fiskiverkunar, allt án sjerstaks endurgjalds, en hann skal skyldugur til að láta til fyrir borgun hagbeit fyrir hesta þeirra manna, er sækja verzlun á Sauðárkróki, og geti hann ekki komið sjer saman um borgunina við hlutaðeigendur, skal hún ákveðin af 2 óvillhólum mönnum sem sýslumaður þar til útnefnir.

Jafnframt skal, eptir tillögu yðar í ofangreindu brjefi yðar, skipað fyrir á þessa leið: 53
18. apríl.

1. Sýslumaðurinn í Skagafjarðarsýslu skal eptirleiðis hafa alla umsjón með parti þeim, sem samkvæmt ofan sögðu er fráskilinn jörðinni Sauðá, mæla þar út lóðir handa þeim sem vilja byggja þar hús, og heimta inn lóðargjöldin, sem falli til landssjóðs.

2. Sýslumaðurinn skal á þessu vori mæla upp allan Sauðárkrók, til þess það verði fast ákveðið, hve stóra lóð hver hafi þeirra, sem þegar hafa byggt hús þar, og sömu leiðis verði tiltekin upphæð gjaldsins fyrir hverja húsalóð.

3. Eptirleiðis má ekki byggja hús á Sauðárkróki nema úr timbri eða steini.

Þetta tilkynni jeg yður hjermeð til þóknanlegrar leiðbeiningar.

Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Rangárvallasýslu um borgun til hreppstjóra fyrir jarðamatsstörf eptir lögum 13. jan. 1882. — Eptir að hafa meðtekið þóknanlegt álit yðar, herra sýslumaður, í brjefi dags. 19. f. m. um erindi hreppstjóra í Landmannahreppi, Jóns Björnssonar frá Austvaðsholti, þar sem hann krefst borgunar eptir lögum 13. jan. f. á. fyrir jarðamatsstörf, sem hann hefir framkvæmt síðast liðið sumar, vil jeg hjermeð þjónustusamlega biðja yður að tilkynna nefndum hreppstjóra að jeg álit, að eigi sje heimild til að veita honum hina heimtuðu borgun eptir lagaákvörðunum þeim, er hann vitnar til. 54
25. apríl.

Anglýsing um póstmál.

55
27. apríl.

Ráðgjafinn fyrir Ísland hefir samþykkt eptirfylgjandi breytingar á póstleiðum og póststöðvum.

1. Að aðalpósturinn milli Reykjavíkur og Akureyrar verði frá byrjun 4. póstferðar á þessu ári látinn fara eptir aðalþjóðveginum í Húnavatnssýslu um Botnastaði og Reyki að Sveinsstöðum.
2. Að brjefhirðingin á Blönduós verði aptur flutt að Reykjum á Reykjabraut eða að Sólheimum.
3. Að aukapóstur sá, er gengur til Skagastrandar (Skagastrandarpósturinn) fari eptirleiðis frá Sveinsstöðum um Blönduós til Hólaness, í hvert skipti er póstur kemur frá Reykjavík.

Landshöfðinginn yfir Íslandi, Reykjavík 27. apríl 1883.

Hilmar Finsen.

Jón Jenson
settur.